

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 13.IV 1962.

Ets Walon c/a Sté Frisch-Rodriguez,
Ely-Canada Levant Line i drugi

Zastara se prekida samo pismenim priznanjem duga na ispravi na kojoj je navedena svota dugovanja - Komercijalna šteta, koju pretrpi krcatelj povodom brodareve ugovorne obveze, ne spada u kvazi deliktnu odgovornost broдача, nego proizlazi iz njegove obveze iz prijevoznog posla

Tužitelj je krcatelj koji je dao na prijevoz tuženom brođaru 24 automobila. Na odredištu je ustanovljeno da je 20 automobila oštećeno. Tužitelj traži naknadu štete za oštećene automobile, a osim toga i isplatu iznosa od 22.000 kanadskih dolara, zbog toga što je, radi oštećenja automobila producent automobila njemu otkazao poslovnu suradnju.

Tuženik stavlja prigovor proteka jednogodišnjeg zastarnog roka, jer da je tužba podnesena nakon godine dana od kada su automobili bili predani tužitelju. Tužitelj pak tvrdi da je zastara bila prekinuta priznanjem duga. Osim toga, tvrdi tužitelj, sve i kad ne bi bila prekinuta, ona bi se mogla odnositi samo na onaj dio tuženog zahtjeva koji se tiče štete na automobilima. U pogledu komercijalne štete, koju je tužitelj pretrpio, zastara nije nastupila, jer ta šteta nije posljedica ugovornog odnosa između parničnih stranaka. Ona naime, prema tužiteljevom stajalištu, proizlazi iz kvazi deliktne odnosa, jer nije nastala između parničnih stranaka, nego između jedne od njih i treće osobe koja s ugovorom nema nikakve veze /producent automobila/. Na tu štetu treba primijeniti zastarne rokove građanskog prava.

Sud nije prihvatio ni jednoga tužiteljeva stajališta, nego je tužbu odbio.

Što se tiče prekida zastarnog roka, sud stoji na stajalištu, primjenjujući francusko pravo, da se zastara prekida jedino pismenim priznanjem duga, i to u ispravi u kojoj je naveden i dugujući iznos. Takvim priznanjem ne mogu se smatrati pregovori među strankama koji su vodjeni povodom nastale štete, kao ni činjenica da je brođar primio na znanje krcateljeve prigovore o šteti.

U pogledu drugog tužiteljevog prigovora, sud drži da je i komercijalna šteta nastala iz ugovornog odnosa stranaka. Ona je nastala jedino radi toga što brođar, navodno, nije izvršio svoju ugovornu obvezu. Prema tome, kaže sud, i ta šteta

proistječe iz ugovornog odnosa stranaka, i za nju vrijedi jednogodišnji zastarni rok. Uzgred sud napominje da nije stekao uvjerenja da je producent automobila tužitelju otkazao poslovnu suradnju isključivo zbog štete koja je nastala na automobilima koji su bili predmet ovoga spora.

/DMF 1962, str. 493/

B.J.

Bilješka.- Stajalište suda, da u gornjem slučaju komercijalna šteta proizlazi iz povrede brodarove ugovorne odgovornosti, potpuno je opravdano. Međutim, bez obzira na razloge koji su utjecali da je sud odbio tužbeni zahtjev za ovu štetu, treba istaći da brodar, u granicama svoje ugovorne obveze, ne odgovara za komercijalne štete. Iznimku čine jedino slučajevi zakašnjenja, jer zakašnjenjem nastaju takve vrste šteta. Ovo načelo može se izvesti i u našem pravu na osnovi čl. 53 i 55 Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova. Čini nam se da je prestrog zahtjev da priznanje duga mora biti pismeno, te da mora sadržavati i visinu dugujućeg iznosa. Naše pravo ne stoji na tako strogom stajalištu, pa će i usmeno priznanje biti dovoljno. Naročito nije potrebno da priznanje sadrži i visinu dugujućeg iznosa. U koliko priznanje taj iznos i sadrži, znači, u koliko nema posebnih okolnosti koje govore protivno, da se ono odnosi samo do navedenog iznosa. Pregovori medju strankama, kao i primanje protesta na znanje, neće ni u našem pravu utjecati na prekid, ni na obustavu zastare.

B.J.

APELACIONI SUD, Rouen

Presuda od 28.X 1961.

Cie d'assurances générales c/a Sté Chastellain & Cie, Sté Dewulf, Caileret et fils, Sté Francasiatic i Cie française su sucre

Prirodno svojstvo robe - Pretpostavlja se da je šteta nastala prirodnim svojstvom robe ako tužitelj ne može dokazati krivnju brodaru ili njegovih ljudi u manipuliranju s teretom

Brodar je prevezao određenu količinu šećera u jutanim vrećama. Na odredištu je utvrđeno da je jedan dio šećera oštećen vlagom. Osiguratelj je primaocu nadoknadio štetu, i tuži brodaru da mu isplaćenu svotu nadoknadi. U tužbi navodi da je teret oštećen krivnjom brodarovih ljudi. Brodar se brani navodeći da je kvar šećera posljedica njegovog prirodnog svojstva, jer da je opće poznato da je šećer jako higroskopičan.